

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Okoljski vidiki trajnostnega razvoja Slovenije v evropskem in globalnem kontekstu
Course title:	Environmental aspects of sustainable development: Slovenia and the global perspective

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenski študiji I; 1. stopnja		2	4
Slovenian studies I; 1st degree		2	4

Vrsta predmeta / Course type	Obvezni/ Obligatory
-------------------------------------	---------------------

Univerzitetna koda predmeta / University course code:	OVTRS
--	-------

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
40	-	30	-	-	80	6

Nosilec predmeta / Lecturer:	doc. dr. Andrej Sovinc
-------------------------------------	------------------------

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	slovenski / Slovene angleščina/English
	Vaje / Tutorial:	slovenski / Slovene angleščina/English

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:** _____

Prerequisites: _____

Obvezna udeležba na predavanjih/vajah (vsaj 80% prisotnost) predstavlja pogoj za pristop k izpitu.

Mandatory participation in lectures / tutorials (at least 80% attendance) is a condition for taking the exam.

Vsebina:

Področja trajnostnega razvoja (upravljanje z naravnimi viri, klimatske spremembe in energija, trajnostna poraba in proizvodnja, transport, globalne dimenzijske trajnostnega razvoja) in okoljski kazalniki trajnostnega razvoja (emisije toplogrednih plinov, delež energije iz obnovljivih virov, raba energije in intenziteta, onesnaženje zraka, kakovost vode, odpadki, biodiverziteta, idr.)

Okoljska etika: od antropocentrizma do ekocentrizma. Globalni, evropski in slovenski pogledi na okoljsko problematiko. Trajnostno upravljanje z naravnimi viri
Pojmi: nosilna sposobnost okolja, samoočiščevalna zmogljivost, ekološki odtis, ogljični odtis in vodni odtis.

Posledice globalnih sprememb in načelo ekosistemskega pristopa (ekosistemski storitve, ključni vzroki globalnih sprememb, posledice sprememb na življenjska okolja in naravne vire, osnovna načela ohranitvene ekologije, razlaga ekosistemskega pristopa)

Vzroki, prilaganje in blaženje podnebnih sprememb. Vzroki, scenariji in posledice podnebnih sprememb. Blaženje podnebnih sprememb (energetska učinkovita gradnja, trajnostna mobilnost, raba in umeščanje obnovljivih virov energije v prostor). Prilagajanje na podnebne spremembe (upoštevanje vremensko pogojenih tveganj in ujm, prilagajanje različnih sektorjev na nove klimatske razmere).

Content (Syllabus outline):

Sustainable development: Management of natural resources, climate change and energy, sustainable consumption and production, transportation, the global dimension of sustainable development. Environmental sustainable development indicators (greenhouse gas emissions, renewable energy sources, energy use and intensity, air pollution, water quality, waste management, biodiversity, etc.).

Environmental ethics: from anthropocentrism to ecological ethics. Global, European and Slovenian perspectives on environmental issues. Definitions: carrying capacity of the environment, self-cleaning capacity, ecological footprint, carbon footprint and water footprint.

Impact of global change and ecosystem approach (ecosystem services, key drivers of global change, key factors influencing change in the environment and natural resources, key principles of conservation ecology, steps in ecosystem management approach).

Climate Change, mitigation and adaptation: Causes, scenarios and consequences of climate change. Mitigation of climate change (energy-efficient construction, sustainable mobility, land use and renewable energy sources). Adaptation to climate change (weather-related risks and disasters, sectoral adaptation to new climatic conditions).

Ecological economics: Economic growth – sustainable growth. The concept of external

Ekološka ekonomika Razlaga ekonomske rasti vs. trajnostne trasti. Pojem eksternih okoljskih stroškov. Finančno vrednotenje ekosistemskih storitev. Načelo onesnaževalec plača v teoriji in praksi.

Mednarodna in evropska zakonodaja s področja varstva naravnih virov Ključni mednarodni dogovori na področju varstva narave.

environmental costs. Financial valuation of ecosystem services. The »polluter-pays« principle in theory and practice.

International Agreements and the EU environmental legislation Key international agreements for protection of nature and natural resources.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Ključni študijski pisni viri:

Alexander, M. (2008) *Management Planning for nature Conservation, A Theoretical Basis and Practical Guide*, Springer science.

Dudley, N. (ed.), (2008): Guidelines for Applying Protected Area Management Categories. Gland, Switzerland, IUCN.

Kajfež-Bogataj, L. (2016): Planet, ki ne raste. Cankarjeva založba, Ljubljana.

Lausche, B.: Guidelines for Protected Areas Legislation. Gland, Switzerland, IUCN

Tome, D. (2008): Samo Narava. Založba Modrijan, Ljubljana.

Skripta:

Sovinc, A. (2019): Okoljski vidiki trajnostnega razvoja Slovenije. Izbrana poglavja. Tipkopis.

Ostalo študijsko gradivo:

Carey C, Dudley N and Stolton S (2000) *Squandering paradise?* WWF International, Gland, Switzerland, 229 pp

Hilty, J., Worboys, G.L., Keeley, A., Woodley, S., Lausche, B., Locke, H., Carr, M., Pulsford I., Pittock, J., White, J.W., Theobald, D.M., Levine, J., Reuling, M., Watson, J.E.M., Ament, R., and Tabor, G.M. (2020) *Guidelines for conserving connectivity through ecological networks and corridors*. Best Practice Protected Area Guidelines Series No. 30. Gland, Switzerland: IUCN, 140 pp

Monbiot, G. (2010). Vroče. Kako zaustaviti pregrevanje planeta?. Založba Krtina, Ljubljana.

Plut., D. (2011): Geografija okoljskih virov. Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta

Tome, D. (2010): Ekologija – organizmi v prostoru in času. TZSLjubljana.

Tome, D., Mori, N., Vrezec, A. (2020): 60 obrazov biodiverzitete. Nacionalni inštitut za biologijo. Ljubljana.

Vrhovšek, D., Vovk Korže, Ana (ur.) (2008): *Ekoremediacije kanaliziranih vodotokov*. Ljubljana: Limnos; Maribor: Filozofska fakulteta, Mednarodni center za ekoremediacije.

Worboys, G.L., Lockwood, M., Kothari, A., Feary, S. and Pulsford, I. (eds) Protected Area Governance and Management, pp. 169–206, ANU Press, Canberra

Cilji in kompetence:

Študentje bodo seznanjeni z:

- vsebinami koncepta trajnostnega razvoja in ključnimi vsebinskimi podlagami, ki definirajo področji varstva narave in varstva okolja v širšem družbeno-ekonomskem kontekstu.
- metodami za ovrednotenje ekosistemskih storitev in kazalniki za spremljanje njihovega stanja.
- konceptom ekocentrične etike.
- vplivi okoljskih sprememb na globalni razvoj in bodo razumeli posledice teh sprememb na človeško civilizacijo.
- ključnimi okoljskimi problemi in potencialnimi rešitvami okoljskih problemov v Sloveniji.

Objectives and competences:

Students will get familiar with:

- concept of sustainable development and key baseline understandings of nature conservation and environmental protection in the broader socio-economic context.
- methods for the valuation of ecosystem services and indicators for monitoring their condition.
- the concepts of ecological ethics.
- effects of environmental changes on global development and will be able to understand the impacts of environmental changes on human civilization.
- key environmental problems and potential solutions to these problems in Slovenia.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Študentje bodo razumeli ključne vsebinske poudarke in prepoznali razlike med pojmi varstva narave in varstva narave in jih smiselno uporabljali v kontekstu trajnostnega razvoja.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Students will:

- understand key conceptual differences between the concepts of nature conservation and environmental protection and use them in the context of sustainable development.

-Študentje bodo pridobili znanja, s katerimi bodo sposobni razumeti in reševati okoljske probleme v kontekstu socio-ekonomskega razvoja družbe.

-Študentje bodo pridobili znanja, s katerimi bodo lahko po končanem študiju nadaljevali podiplomsko izobraževanje na inštitucijah pri nas in v tujini.

-Študentje bodo na osnovi samostojno izdelanih seminarских nalog in njihovih javnih predstavitev sposobni reševati konkretne okoljske probleme ali sodelovati pri javnih diskusijah s področja trajnostnega razvoja in okoljske problematike.

-acquire skills to understand and seek solutions for environmental problems in the context of socio-economic development of society.
-be able to continue their post-graduate training in institutions at home and abroad.
-be produce and present individual seminar work and gain experiences to solve specific environmental problems or to take part in public discussions on sustainable development and environmental issues.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja
- Delo po skupinah in vaje
- Individualno (raziskovalno) delo študentov
- E-učenje

Learning and teaching methods:

- Lectures
- Workshops and simulations
- Individual study and research
- E-learning

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)

Type (examination, oral, coursework, project):

Seminarska naloga in predstavitev
Pisni izpit

40%
60%

Paper and presentation
Written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

SOVINC, Andrej. Turizem v zavarovanih območjih : primer umestitve dejavnosti letnih term na prostem v ponudbo Krajinskega parka Sečoveljske soline. V: VODEB, Ksenija (ur.). *Trajnostni razvoj turističnih destinacij alpsko-jadranskega prostora*. Koper: Založba Univerze na Primorskem, 2014. Str. 105-122, ilustr. ISBN 978-961-6963-12-1, ISBN 978-961-6963-13-8. <http://www.hippocampus.si/ISBN/978-961-6963-12-1.pdf>. [COBISS.SI-ID [1540291524](#)]

SOVINC, Andrej. Explanatory notes on international standards for planning tourism and use of natural resources and use of natural resources in some categories of protected areas. V: FILIPOVIĆ, Dejan (ur.), et al. *Tourism in protected areas of nature in Serbia and Slovenia*. Belgrade: University of Belgrade, Faculty of Geography, 2017. Str. 13-26, tabele. ISBN 978-86-6283-053-1. [COBISS.SI-ID [1540291012](#)]

SOVINC, Andrej. Renaturacija Škocjanskega zatoka. *Annales (Koper)*, 1996, 6, št. 9, str. 245-252, ilustr. [COBISS.SI-ID [3799138](#)]

GLOBEVNIK, Lidija, KOREN, Stanka, STEINMAN, Franci, PLESTENJAK, Igor, VESELIČ, Miran, BIZJAK, Aleš, TOMAN, Mihael Jožef, SOVINC, Andrej, BRICELJ, Mitja, LUKŠIČ, Andrej, BAHOR, Maja, URŠIČ, Marko, KOS, Drago, UDOVČ, Andrej, VAHTAR, Marta, BABNIK, Alenka, GLOBEVNIK, Lidija (ur.). *Stanje in perspektive ravnanja z vodo v Sloveniji : [zbornik prispevkov]*. Celje: Društvo vodarjev Slovenije, 2008. 92 str., ilustr. ISBN 978-961-92445-0-0. [COBISS.SI-ID [239276288](#)]

HUDOKLIN, Jelka, RAKOVEC, Jože, KOBLAR, Jasna, MILAČIČ, Radmila, KONTIČ, Branko, HABJAN, Jelka, SOVINC, Andrej, ROJNIK, Franci, VONČINA, Zdravko, UREK, Gregor, ROTAR, Jošt, ŽONTA, Ivan, SIMIČ, Suzana, MARUŠIČ, Janez. *Zasnova sanacij degradiranih območij v Sloveniji : poročilo 2. faze razvojno raziskovalnega projekta, Evidentiranje razvrednotenih območij v Sloveniji*. Novo Mesto: ACER, Krajinska arhitektura in varstvo okolja, d.o., 1994. 1 zv. (loč.pag.), graf. prikazi. [COBISS.SI-ID [601700](#)]

KALIGARIČ, Mitja, LIPEJ, Bojana, SOVINC, Andrej. Conservation of dry grasslands on the edge of Mediterranean basin : a big challenge after changed socio-economic trends. V: 4th European Conference on the Conservation of Wild Plants, Valencia (Spain), 17-20th September 2004. *Workshops Planta Europa IV : a workshop on the implementation of the global strategy for plant conservation in Europe : abstract book of thematic workshops, strategic workshops, briefing paper for delegates*. [S. l.]: Planta Europa, [2004], f. 41.

VRHOVŠEK, Danijel, VOVK KORŽE, Ana, LOVKA, Milan, KRYŠTUFEK, Boris, SOVINC, Andrej, BERTOK, Marko, VRHOVŠEK, Martin, KOVAČ, Marko, VRHOVŠEK, Danijel (ur.), VOVK KORŽE, Ana (ur.). *Ekoremediacije kanaliziranih vodotokov*. Ljubljana: Limnos; Maribor: Filozofska fakulteta, Mednarodni center za ekoremediacije, 2008. 219 str., ilustr. ISBN 978-961-6656-12-2. [COBISS.SI-ID [60751361](#)]

ŽIVČIČ, Lidija, RAJŠEK, Primož, DERMELJ, Marjana, KLEMENC, Andrej, HAFNER, Mateja, OGORELEC WAGNER, Vida, KAJFEŽ-BOGATAJ, Lučka, SLABE, Anamarija, DEBELJAK, Marko, SOVINC, Andrej, MACAROL, Bogdan, KEUC, Albin, ROBNIK, Sonja, MAREGA, Milena, LOTRIČ, Jerneja, BRATUŠA, Alenka, PAVŠER, Nada, DEKLEVA, Majda. *Draft country profile on the implementation of sustainable development in the Republic of Slovenia : report to the Ministry of Environment and Spatial Planning RS*. Ljubljana: Umanotera - Slovenska fundacija za trajnostni razvoj, 2002. 176 str. [COBISS.SI-ID [3318649](#)]

